

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2011
Αριθμ. Πρωτ. 52224
ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Ταχ. Δ/ση : Ευαγγελιστριάς 2
Ταχ. Κώδικας : 105 63 Αθήνα
Πληροφορίες : Γ. Περδικάκης -
Δ. Ποντικάκης
Τηλέφωνο : 2131361024/1342
Fax. : 2131361155

**ΠΡΟΣ : Τους Δήμους της Χώρας
Έδρες τους**

Αριθμ. Εγκυκλίου: 52

ΘΕΜΑ: Ενημέρωση και επιπλέον διευκρινίσεις για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τους Δήμους.

ΣΧΕΤ.: α. Η υπ' αρ.38/2011 (αρ. πρωτ.35253/28-7-2011) Εγκύκλιός μας.
β. Η υπ' αρ.39/2011 (αρ. πρωτ.35254/28-7-2011) Εγκύκλιός μας.
γ. Η υπ' αρ. 35415/28-7-2011 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 1701 Β'/1-8-2011).
δ. Το άρθρο 70 του ν.4002/2011 (ΦΕΚ 180 Α'/22-8-2011).
ε. Το υπ' αρ. πρωτ.37916/23-8-2011 έγγραφό μας.
στ. Η υπ' αρ.46/2011 (αρ. πρωτ.39711/7-9-2011) Εγκύκλιός μας.
ζ. Το υπ' αρ. πρωτ.49040/24-11-2011 έγγραφό μας.

Κατόπιν των ανωτέρω (α,β,ε,στ) σχετικών εγγράφων αναφορικά με την ακολουθούμενη επί του θέματος διαδικασία και παρά το γεγονός ότι δεν είναι δυνατόν να προβλεφθεί το σύνολο των ζητημάτων που ανακύπτουν σε όλη την επικράτεια για τη μεταφορά μαθητών, αν και το Υπουργείο μας γίνεται καθημερινά αποδέκτης, κρίνουμε σκόπιμο να προβούμε σε ορισμένες επιπλέον διευκρινίσεις.

Αναφορικά με τη διαδικασία επιλογής αναδόχων μεταφορέων μέσω διαγωνισμού, σας επισημαίνουμε ότι στις περιπτώσεις δρομολογίων, για την εκτέλεση των οποίων δεν έχουν υποβληθεί προσφορές ή οι υποβληθείσες προσφορές υπερβαίνουν το όριο του προϋπολογισμού, ο Δήμος καλεί σε διαπραγμάτευση φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία διαθέτουν τα προσόντα συμμετοχής που ορίζονται στη διακήρυξη του ήδη προκηρυχθέντος διαγωνισμού. Η κλήση σε διαπραγμάτευση πραγματοποιείται με ανακοίνωση στον τοπικό τύπο και με απευθείας επικοινωνία ή τηλεομοιοτυπία του αρμόδιου φορέα με τους υποψήφιους μεταφορείς, χωρίς φυσικά ο τρόπος που θα επιλεγεί από το Δήμο να συνιστά παράβαση ουσιαστικού τύπου της διαδικασίας. Προϋπόθεση για την προσφυγή στην προαναφερθείσα διαπραγμάτευση αποτελεί η παροχή απλής γνώμης από την επιτροπή του διαγωνισμού, η οποία διατυπώνεται στο πρακτικό που υποβάλλεται στην Οικονομική Επιτροπή. Η απόφαση για την προσφυγή στη διαπραγμάτευση λαμβάνεται από το Δημοτικό

Συμβούλιο, όπως επίσης και η απόφαση για την κατακύρωση του διαγωνισμού στους αναδόχους που επιλέγονται κατόπιν της διαπραγμάτευσης. Σημειώνεται ότι η διαπραγμάτευση δεν μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση δρομολογίου με κόστος υψηλότερο από το σχετικό προβλεπόμενο όριο του προϋπολογισμού.

Επισημαίνεται ότι τα δρομολόγια για τα οποία και μετά τη διαπραγμάτευση η διαδικασία αποβεί άγονη και εφόσον υπάρχουν αλλαγές στα δρομολόγια της δημόσιας συγκοινωνίας, ή εφόσον οι Δήμοι αποκτούν ίδια μεταφορικά μέσα, οι Δήμοι έχουν τη δυνατότητα να επανεξετάσουν εξ αρχής την εφαρμογή των Α (δημόσια συγκοινωνία) και Β (ίδια μέσα) τρόπων του άρθρου 2 της ανωτέρω Κ.Υ.Α. για τους μεταφερόμενους με τα συγκεκριμένα δρομολόγια μαθητές.

Εάν ωστόσο και μετά τα ανωτέρω παραμένουν αδιάθετα δρομολόγια, τότε ο Δήμος σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ.Γ.3.ε της ανωτέρω Κ.Υ.Α. δεν υποχρεούται να ακολουθήσει καμία άλλη διαδικασία παρά μόνο να καταβάλει τα προβλεπόμενα επιδόματα για όσο διάστημα δεν πραγματοποιείται η μεταφορά μαθητών.

Τα επιδόματα καταβάλλονται στους μαθητές που είναι δικαιούχοι μεταφοράς όταν η μεταφορά δεν πραγματοποιείται και διακρίνονται, σύμφωνα με το άρθρο 3 της ανωτέρω (Υ) σχετικής Κ.Υ.Α., σε δύο κατηγορίες :

- A) αφενός στο επίδομα της παρ.1.α., το οποίο καταβάλλεται στους μαθητές που έχουν εγκατασταθεί στον οικισμό της έδρας του σχολείου στο οποίο φοιτούν, αποκλειστικά και μόνο για την παρακολούθηση των σχολικών μαθημάτων και
- B) αφετέρου στο επίδομα της παρ.1.β., το οποίο καταβάλλεται στους μαθητές οι οποίοι μεταφέρονται καθημερινά με γονική ή άλλη μέριμνα από την οικία τους στη σχολική μονάδα και αντιστρόφως.

Στην πρώτη περίπτωση το ποσό το οποίο προβλέπεται από την ανωτέρω Κ.Υ.Α. ανέρχεται στο ύψος των 85€ μηνιαίως και καταβάλλεται στους μαθητές, οι οποίοι αποδεδειγμένα έχουν εγκατασταθεί σε οικισμό διαφορετικό από αυτόν όπου κατοικούν ή διαμένουν μόνιμα, αποκλειστικά και μόνο προκειμένου να φοιτήσουν στο σχολείο του οικισμού αυτού. Στη δεύτερη περίπτωση, το ποσό που καταβάλλεται στους μαθητές αντιστοιχεί στην απόσταση της σχολικής μονάδας από την οικία τους, προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού των χιλιομέτρων της εν λόγω απόστασης με το ποσό των 0,35€ ημερησίως και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 1500€ ανά σχολικό έτος. Επισημαίνεται ότι η παρ.1.β. του άρθρου 3 της ανωτέρω Κ.Υ.Α. αναφέρεται στην απόσταση της οικίας και όχι σε διαδρομές ή δρομολόγια, συνεπώς ο υπολογισμός του ποσού της επιδότησης των μαθητών της δεύτερης περίπτωσης πραγματοποιείται όπως θα υπολογιζόταν αν η μεταφορά πραγματοποιείτο μία φορά ημερησίως χωρίς, δηλαδή, να υπολογίζεται η επιστροφή του μαθητή. Εξυπακούεται ότι και στα δύο ανωτέρω ποσά δεν υπολογίζεται Φ.Π.Α. και όπου γίνεται αναφορά σε «μαθητή», για τους ανηλικούς νοείται ο νόμιμος κηδεμόνας τους. Τα ανωτέρω ποσά ισχύουν εξίσου και για τους μαθητές των ειδικών σχολείων (ΣΜΕΑ), με δύο επιπλέον επισημάνσεις. Πρώτον, οι μαθητές των ειδικών σχολείων δικαιούνται μεταφοράς, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα

κατώτατα όρια αποστάσεων του τόπου κατοικίας τους από τη σχολική μονάδα, όπως άλλωστε προκύπτει από την παρ.4 του άρθρου 1 της ανωτέρω Κ.Υ.Α. Σ' αυτό το σημείο υπενθυμίζεται πως η διαφορετική μεταχείριση υπέρ των μαθητών ΣΜΕΑ αναφορικά με τα κατώτατα όρια αποστάσεων έχει εφαρμογή τόσο στην επιδότηση, σε περίπτωση αδυναμίας πραγματοποίησης της μεταφοράς, όσο και στην περίπτωση όπου πραγματοποιείται η μεταφορά τους. Δεύτερον, όταν οι μαθητές των ΣΜΕΑ επιδοτούνται, λόγω μη πραγματοποίησης της μεταφοράς, λαμβάνουν το ποσό που τους αναλογεί χωρίς τον περιορισμό του μέγιστου ορίου των 1500€ ανά σχολικό έτος (άρθρο 3, παρ.1.ΙΙ), το οποίο ισχύει για τους λοιπούς μαθητές.

Εάν παρ' όλα αυτά, ο Δήμος επιθυμεί να εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες εύρεσης αναδόχου, τότε πέραν της καταβολής επιδομάτων σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει στη διαδικασία προκήρυξης νέου διαγωνισμού. Σε κάθε περίπτωση, αναφορικά με τη διαδικασία προκήρυξης διαγωνισμού, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τα άρθρα 155 έως 162 του ν.3463/2006 το Δημοτικό Συμβούλιο εγγράφει πίστωση, τροποποιεί τον προϋπολογισμό και αποφασίζει για τον τρόπο δημοπράτησης, ενώ σύμφωνα με την παρ.1.ε του άρθρου 72 του ν.3852/2010 η Οικονομική Επιτροπή καταρτίζει τους όρους δημοπράτησης, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει τη δημοπρασία. Επίσης, σύμφωνα με την ίδια παράγραφο, για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών η Οικονομική Επιτροπή μπορεί να συγκροτεί επιτροπές από μέλη της, δημοτικούς ή δημοσίους υπαλλήλους ή ειδικούς επιστήμονες.

Αναφορικά με τις γραμμές που συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν.2963/2001 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ.1370/2007, σας ενημερώνουμε ότι μπορούν να δημιουργούνται, ανεξάρτητα από τη διαδικασία της μεταφοράς μαθητών, με συμβάσεις παραχώρησης δημόσιας υπηρεσίας που συνάπτονται μεταξύ των Δήμων και των φορέων δημόσιας υπηρεσίας επιβατικών μεταφορών. Για τη μεταφορά μαθητών σε δρομολόγια των παραπάνω γραμμών, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει αφενός εξεταστεί η δυνατότητα μεταφοράς με τις υφιστάμενες γραμμές τακτικής αστικής ή υπεραστικής συγκοινωνίας και αφετέρου να έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες τροποποίησης των υφιστάμενων αστικών και υπεραστικών δρομολογίων από τους Δήμους και τις Περιφέρειες αντίστοιχα. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ενώ η εξάντληση της δυνατότητας μεταφοράς μαθητών με την υφιστάμενη τακτική αστική και υπεραστική συγκοινωνία αποτελεί προϋπόθεση, σύμφωνα με τα άρθρα 1 & 2 της Κ.Υ.Α., για να προχωρήσουν οι Δήμοι στη διενέργεια της μεταφοράς με τους επόμενους (Β, Γ) τρόπους, δηλαδή στη χρήση των ίδιων μέσων και στη δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, η δημιουργία γραμμών βάσει του άρθρου 19 του ν.2963/2001 δεν αποτελεί προϋπόθεση για την προσφυγή στους τρόπους αυτούς και εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των Δήμων, αφού συνεκτιμηθούν και άλλες μεταφορικές ανάγκες.

Επιπλέον των ανωτέρω προϋποθέσεων που τίθενται από την Κ.Υ.Α., οι Δήμοι οφείλουν να εξετάζουν προσεκτικά το ενδεχόμενο δημιουργίας νέων γραμμών βάσει του ν.2963/2001, όταν αυτές δημιουργούνται με σκοπό και τη μεταφορά μαθητών, δεδομένου ότι πρέπει να υφίσταται

επαρκής αριθμός μεταφερόμενων μαθητών για κάθε γραμμή, ούτως ώστε η λύση αυτή να είναι συμφέρουσα. Σύμφωνα με τις παρ.Α.3 και Γ.3. του άρθρου 2 της ανωτέρω Κ.Υ.Α. η επιδότηση του 80% της αποζημίωσης του μαθηματικού τύπου προς το Δήμο, για τις γραμμές του άρθρου 19 του ν.2963/2001, δίδεται μόνο για τα δρομολόγια εκείνα, από το σύνολο των δρομολογίων της γραμμής, τα οποία μεταφέρουν μαθητές και για το είδος του οχήματος (ταξί, μικρό ή μεγάλο λεωφορείο) που αριθμός των μεταφερόμενων μαθητών κάθε φορά δικαιολογεί.

Αναφορικά με τη συχνότητα των δρομολογίων από και προς την ίδια σχολική μονάδα, δεδομένου ότι στην ανωτέρω Κ.Υ.Α. δεν υπάρχει σαφής σχετική πρόβλεψη, πρέπει να ρυθμίζεται με τρόπο ώστε αφενός να εξασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του μέγιστου δυνατού αριθμού μαθητών ανά δρομολόγιο και αφετέρου να μη χρειάζεται οι μαθητές να περιμένουν την εκτέλεση του επόμενου δρομολογίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της μίας ώρας.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι η προθεσμία παράτασης της ισχύος των συμβάσεων των Ν.Α. από τις αρμόδιες Περιφέρειες, η οποία προβλέφθηκε με την ανωτέρω (δ) διάταξη για την περίοδο από 1-9-2011 έως 31-12-2011, λήγει στο αμέσως προσεχές διάστημα και επομένως όσοι Δήμοι δεν έχουν έως τότε ολοκληρώσει τις διαδικασίες των διαγωνισμών, και μέχρις ότου αυτές ολοκληρωθούν, οφείλουν να καταβάλουν τα σχετικά επιδόματα προς τους μαθητές.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
Έδρες τους
2. Περιφέρειες
Έδρες τους
3. Κ.Ε.Δ.Ε.
Γενναδίου 8 κ' Ακαδημίας 65
106 73 ΑΘΗΝΑ
4. Ένωση Περιφερειών
Μεσογείων 15
115 26 ΑΘΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
  2. Γραφείο Υφυπουργού
  3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα
  4. Γραφείο Γεν. Δ/ντή Τοπ. Αυτ/σης
  5. Δ.Τ.Υ./Α', Β', Γ', Δ, Ε', ΣΤ'
  6. Δ/νση Οικονομικών Ο.Τ.Α.
  7. Δ/νση Οργάνωσης & Λειτουργίας Ο.Τ.Α.
  8. Δ/νση Μηχ/σης και Η.Ε.Σ.
- (προς ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου μας)

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Π. ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ